

Het visseizoen 2002

Korte toelichting op de gevoerde procedures

De vergunningaanvraag

De kokkelvissers hebben op 14 maart 2002 een meerjarige vergunning op grond van de NB-wet aangevraagd om in de periode van 1 augustus t/m 20 december 2002 te mogen vissen op kokkels in de Waddenzee. De vergunning is verleend op 14 juni 2002 en geeft het recht om in de periode tot en met 20 december 2002 9.090 ton kokkelvles te vangen.

Bezwaren 1

Zoals gebruikelijk maakte de Waddenvereniging bezwaar. Vogelbescherming koos echter voor overleg en besloot geen bezwaar meer te maken. Het bezwaar van de Waddenvereniging betekende dat de visserij moest worden opgeschort. Op 9 augustus vroegen de kokkelvissers aan de Raad van State om deze opschortende werking op te heffen. Dat werd op 15 augustus toegekend.

De Waddenvereniging was met name huiverig dat de voedselreserveringsregeling niet toereikend zou zijn. Hierdoor zou er onvoldoende voedsel voor de eidereenden zijn. Een tweede bezwaar richtte zich op de schade die de kokkelvissers aan de bodem van de Waddenzee zouden toebrengen. Aangezien de Waddenvereniging hiervoor geen harde bewijzen kon aandragen, concludeerde de rechter dat op basis van de tot nu toe beschikbare onderzoeken geen eenduidige conclusies zijn getrokken met betrekking tot de oorzaak van de verhoogde sterfte van eidereenden in de afgelopen drie winters. De argumentatie van de Waddenvereniging ten aanzien van de effecten van bodemberoering, gebaseerd op rapporten van het Nioz, gaf de Raad van State geen aanleiding voor een ander oordeel.

De wijziging van de vergunning: de 5%-gebieden

Omdat de kokkelvissers liever met enkele schepen een beperkt aantal gebieden willen bevissen waar de grootste kokkels liggen en de kleinere exemplaren willen laten liggen tot het volgend jaar, hebben zij aan de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij een vergunning gevraagd om in enkele van de 5%-gebieden te mogen vissen. De 5%-gebieden behoren tot de traditionele visgebieden van de kokkelvissers. In 1999 zijn deze gebieden tijdelijk gesloten om de ontwikkeling van duurzame mosselbanken te stimuleren. Medio 2002 constateerden onderzoekers dat mosselbanken zich zowel in beviste als onbeviste gebieden ontwikkelen en dat de 5%-gebieden daarom weer opengesteld kunnen worden voor kokkelvisserij.

De voordelen van openstelling van deze gebieden zijn:

- beperking van het bevestig oppervlak: er hoeft een minder groot gebied te worden bevestig om dezelfde hoeveelheid van dezelfde kwaliteit te vissen;
- beperking van de visserij in de open gebieden;
- geen visserij in het sublitoraal;
- bevissing van meerjarige kokkels maakt ruimte voor een nieuwe broedval;
- betere spreiding van voedsel voor vogels;
- kokkels in de opengestelde gebieden worden gespaard;
- uitvoering van de visie op duurzaam vissen: selectief vissen op grote kokkels

Op 22 oktober werd de vergunning op grond van de NB wet verleend.

Bezwaren II

Eind oktober maakten de actiegroep Wilde Kokkels en Reneerkens, een onderzoeker van het Nioz, bezwaar tegen de verleende vergunning waardoor de vergunning werd opgeschort totdat op het bezwaarschrift is beslist.

De kokkelvisserij vroegen in een kort geding bij de Raad van State om de visserij te kunnen voortzetten. Deze zitting vond plaats op 8 november. Deze zaak werd aangehouden tot 4 december omdat zich nog meer bezwaarmakers hadden gemeld die de gehele wettelijke periode van 6 weken waarin bezwaar kan worden gemaakt wensten te gebruiken, waardoor moest worden gewacht voordat de zaak kon worden behandeld.

Voortgang van de visserij was wel mogelijk omdat de vergunning van 14 juni weer van kracht werd. De kokkels zijn in de open gebieden kleiner en liggen meer verspreid, waardoor er in een groter gebied langer moet worden gevist om dezelfde hoeveelheid te oogsten.

De verlenging van de vergunning

Omdat als gevolg van de schorsing niet in de 5% contourgebieden kon worden gevist, waren de kokkelvisserij genoodzaakt een verzoek in te dienen om de te vissen hoeveelheid in de open en dus ook in de 5% contourgebieden te wijzigen en om verlenging van het seizoen aan te vragen. Op 11 november werd verzocht het visplan te verlengen tot 31 januari 2003 en om de hoeveelheid die mag worden gevist in de open gebieden te verhogen tot 1.750 ton en de hoeveelheid die in totaal mag worden gevist op 2.200 ton te stellen zonder uitsplitsing over beide gebieden. Dit verzoek werd op 14 november gehonoreerd.

Het kort geding over de visserij in de 5%-gebieden diende op 4 december 2002.

Behalve de Wilde Kokkel en Reneerkens maken ook het NIOZ, It Fryske Gea, Fryske Feriening foar Fjildbiology, de Faunabescherming, Friese Milieu Federatie, Vereniging Avifauna Groningen, Milieufederatie Groningen en de Jeugdbond voor Natuur- en milieukunde bezwaar.

Reeds diezelfde dag werd door de voorzitter van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State de schorsende werking opgeheven en mocht er gevist worden in de aangevraagde 5%-contourgebieden.

Het 5% contourgebied omvat ongeveer 7.900 ha. Op basis van de verleende vergunning is het mogelijk om in ongeveer 400 ha. daarvan te vissen.

Bezwaren III

De milieuorganisaties die bezwaar hebben gemaakt tegen de vergunning van 22 oktober voor het vissen in de 5%-gebieden maakten tevens bezwaar tegen de verlenging van het seizoen. Het NIOZ voerde aan dat kokkelvisserij in de tijdelijk gesloten 5%-gebieden tot een verlies van onderzoeksgegevens zou leiden en tot bedreiging van de voedselvoorraad voor de kanoetstrandlopers. Aangezien de in de 5% contourgebieden gelegen banken die als gevolg van deze vergunning mogen worden bevestigd slechts een zeer beperkt deel (0,36%) van de kokkelbanken op de droogvallende platen uitmaken, is het niet voorstelbaar dat een dergelijke geringe omvang van de visserij invloed zou hebben op het onderzoek. Tevens is het vreemd te veronderstellen dat de kanoetstrandlopers zich vooral zouden concentreren op de 5%-gebieden. Kanoeten komen zowel in bevestigde als in onbevestigde gebieden voor. Ook in de Duitse Waddenzee komen de kanoeten zeer verspreid voor. Wederom zijn de bezwaren door de Raad van State in de zitting van 3 januari 2003 als niet steekhoudend beoordeeld.